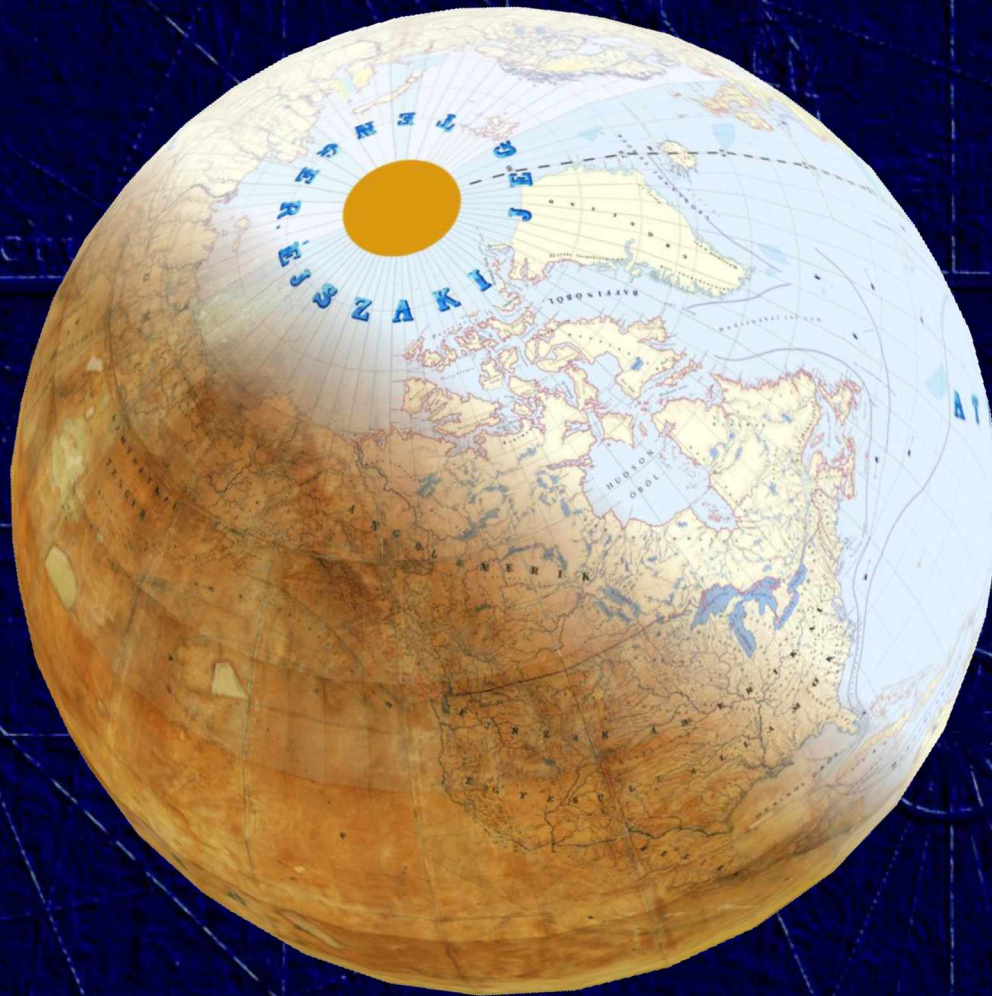

A virtuális Perczel-glóbuszok

Eredeti és korabeli
hasonmás

Dr. Gede Mátyás

ELTE Térképtudományi és
Geoinformatikai Tanszék

Régi és új Perczel-glóbuszok: egy óriásgömb és rekonstrukciója
Országos Széchényi Könyvtár, 2012. november 16.

VGM 2.0 - Virtuális Glóbuszok Múzeuma

[Újdonságok](#) - [Információ](#) - [Glóbuszok](#) - [Gyűjtemények](#)[English](#) - [Magyar](#)User: Password: [login](#)**Kiadás ideje:** 1862**Átmérő:** 132 cm**Méretarány** 1 : 10 000 000**Feltöltötte:****Részletes információ:** [magyar](#) [English](#)

132 cm magyar komplex földgömb - 1 : 10 000 000

Általános leírás

Komplex domborzati-politikai glóbusz. Egyedi, kézi rajzolatú. A készítés feltehető módja: a kézzel szerkesztett graficeruza-rajz színes tuszal vagy tintával történő átrajzolással készülhetett a vonalasrajz (fokhálózat, partvonal, vízrajz) tisztázata, amelyet árnyékolással (summerol) készített domborzatrajzzal, szaggatott koronavonalú országhatárarajzzal, ezt kísérő színes banddall és igen részletes, színes névrajzzal tettek teljessé.

Kiadás ideje

1862

Kiadó

Perczel

Kiadás helye

Kömlőd, Komárom megye, Magyarország

Szerző

Perczel László

Technológia

A glóbusztérkép szabálytalan alakú pergamenpapír-darabokra készített egyedi, kézi rajzú térkép. A hordozógömb – a kor szokásainak megfelelően – fa bordázatra feltehetően egymásra több rétegben, erősen enyvezett papírlapokat ragasztottak fel, amelyek összehasználtsága mintegy 8 cm. Az így kialakított felület egyenetlenségét gipszsel simították. A létrejövő szabályos gömbfelületre történt a pergamenpapír-darabok kasírozása.

A virtuális glóbusz a fent leírt földgömből készített mintegy 800 nagy felbontású fényképfelvétel georeferálásával és digitális montírozásával jött létre.

Állvány

Az állványzat fából készült, művészi asztalosmunka. Szépen kidolgozott naptárkerete felső 10 cm széles lapján pergamenpapírra rajzolva és finoman színezve az állatöv jegyei, megnevezésük, a hónapok neve, napi beosztása, valamint az égtájmegjelölések magyar és latin nyelven szerepelnek. A sárgaréz meridiángyűrű 1°-os, 5°-onként kiemelt beosztású és 10°-onként megírt.

Virtuális példány eredete

Országos Széchényi Könyvtár Térképtára,
Budapest, Magyarország
[Jelzete TD 19]

Egyéb ismert előfordulás

Nincs.

Címmező

FÖLDGÖMB
készítette és rajzolta
PERCZEL LÁSZLÓ
KÖMLÖDÖN
MAGYAR HONBAN
1862

Történet

Az Osztrák–Magyar Monarchia hadseregében szolgáló Perczel László 1850-ben visszavonul, 1852-ben megnősül, és apósa birtokán a Kömlőd közeli Tagyospusztára költözik. 1862-re készül el az a 132 cm átmérőjű, 10 milliós méretarányú kéziratos glóbusza, amely

Készült az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok támogatásával (OTKA – K72104)
© 2008, Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszék, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest

A glóbusz digitalizálása

Eredeti

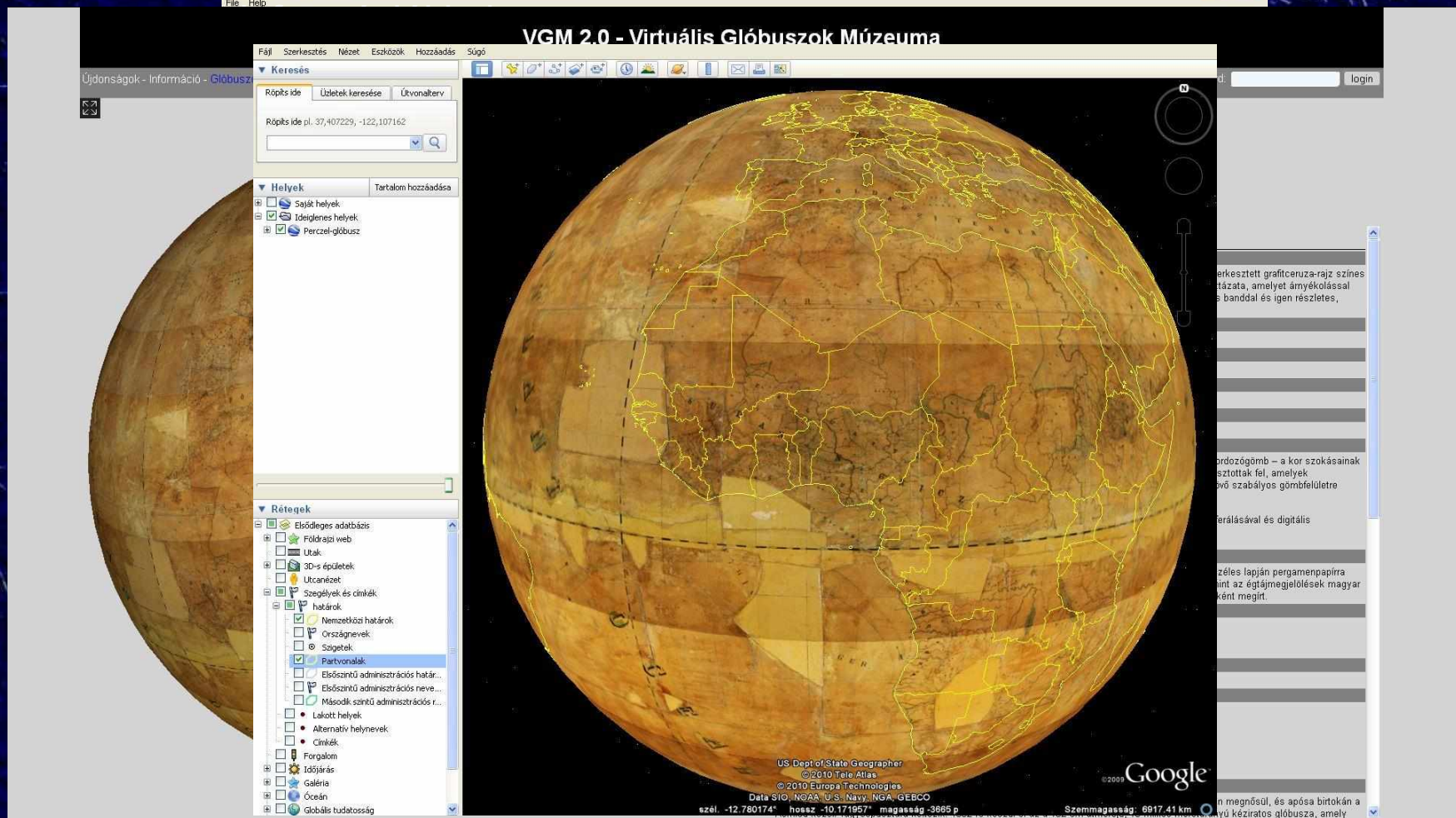

Megjelenítés

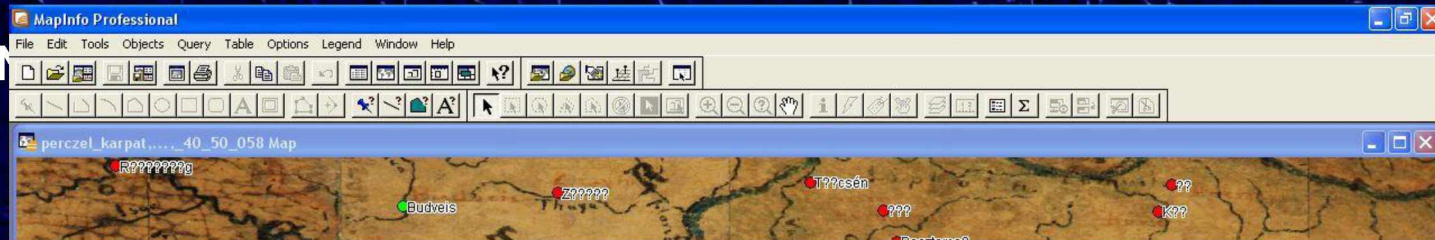
Kömlerrel a Google Earthhez

- egy földrajzi adatokhoz és 3D-s felhőhöz való csatlakozás lehetővé teszi a megjelenítést
- a globális adatbázisok között vizsgálható más földrajzi vonatkozású

A gömbi tartalom elemzése

Lehetséges forrástérképek vizsgálata

A korabeli állapot rekonstrukciójához szükség van a szerkesztés idejéből származó forrástérképekre. Kritériumok:

- A térkép dátuma (a gömb készítése előtti, de nem túl régi)
- A térképi tartalom (georeferálás és vetületi transzformáció után a térképet a virtuális glóbuszra vetítve vizsgálható a kettő egyezősége/különbsége)

A lehetséges forrástérképekkel kiegészíthető a hiányos földgömbtérkép:

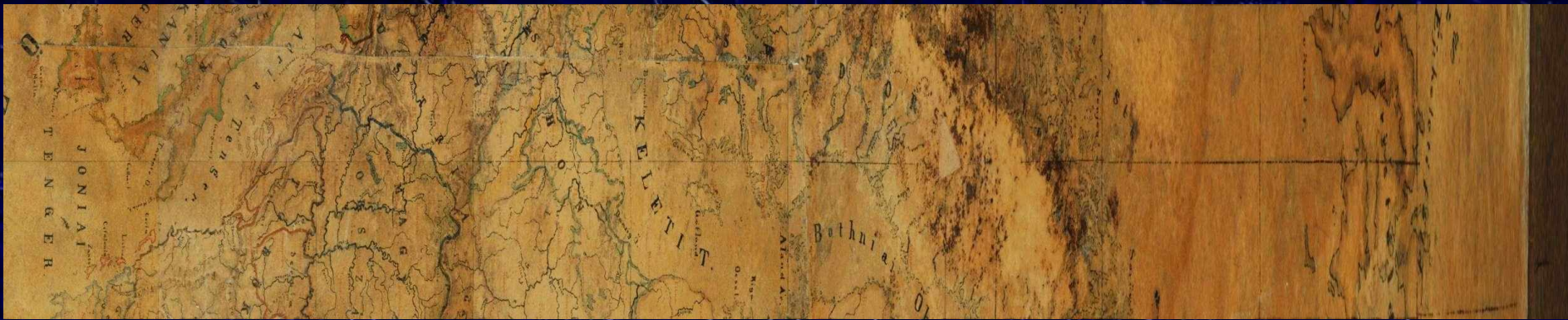

Alapanyag előkészítése a digitális rekonstrukcióhoz

10°-os gömbkétszögek az eredeti térképi tartalomból

Előállítás: a teljes glóbusztérkép sávokra vágásával és a sávok vetületi transzformációjával

Digitális rekonstrukció

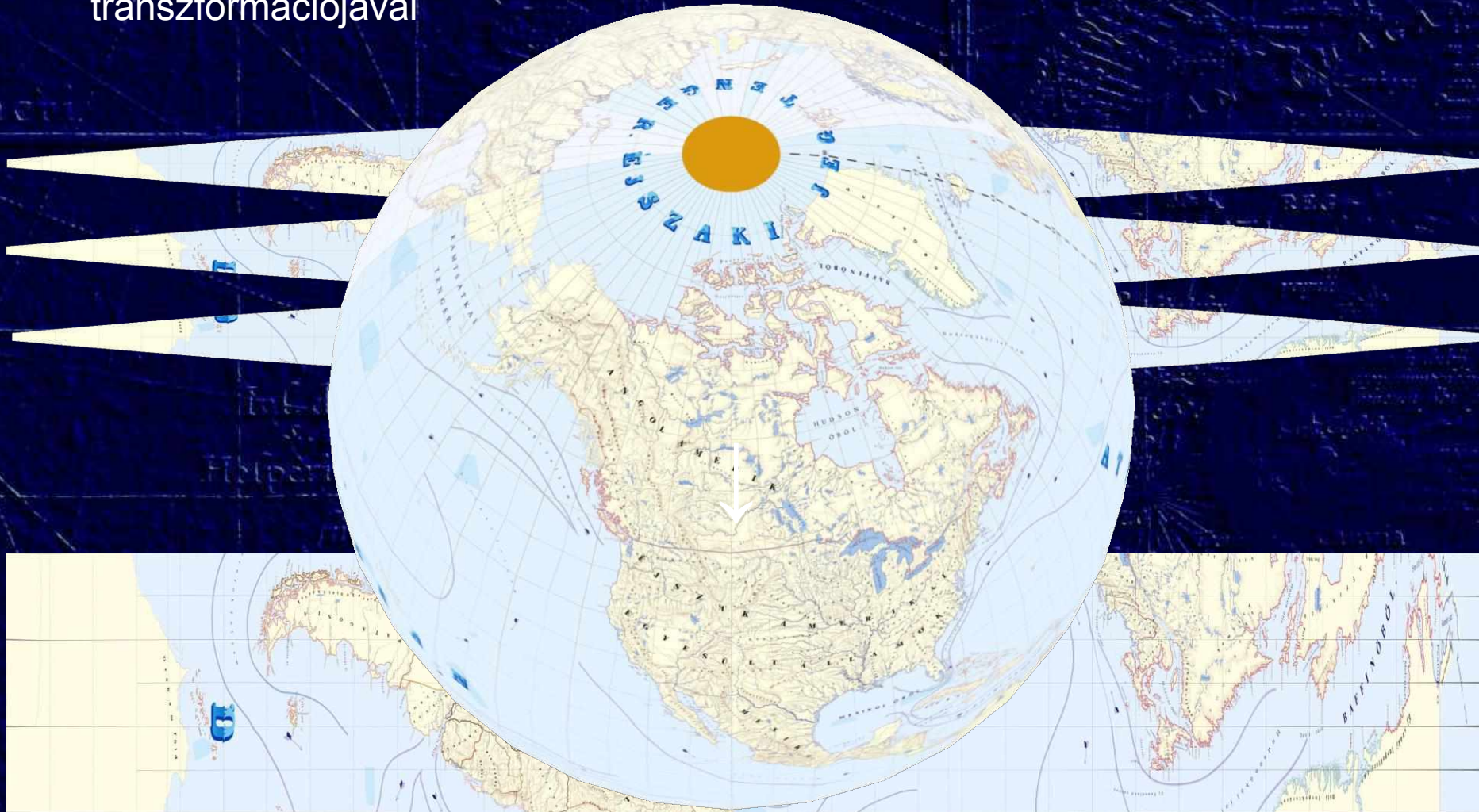
Az eredeti tartalom újrarajzolásával

Virtuális glóbusz a digitálisan rekonstruált térképből

Előállítás: a rekonstruált gömbkétszögek ismételt georeferálásával és vetületi transzformációjával

Köszönöm a figyelmet!